

พวกอเมริกันผิวขาว ชาวเปอร์โตริกันซึ่งอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา มีอัตราที่ออกจากสถานบัน การศึกษาก่อนกำหนดประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ผู้ที่เรียนไม่ถึงขั้นมัธยมศึกษาประมาณ 77 เปอร์เซ็นต์ สำหรับชาวอินเดียนแดงมีอยู่ 650,000 คน 450,000 คน อยู่ในเขต ที่รัฐสงวนไว้ให้ 25 รัฐ นอกจากนั้นอยู่ห่างไกลทำให้ต้องเลิกเรียนถึง 42 เปอร์เซ็นต์ และ 10 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่มีอายุเกิน 14 ปี ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียนเลย

สำหรับคนผิวขาวในสหรัฐอเมริกามีจำนวนกว่า 22 ล้านคน ก็ประสบปัญหา ด้านการศึกษามาก

โครงการช่วยเหลือผู้อยู่ในฐานะเสียเปรียบของรัฐบาลกลาง ในทศวรรษ ที่ผ่านมานั้นตั้งอยู่บนข้อสมมติที่ว่าการศึกษาเป็นวิถีทางที่ดีที่สุดที่จะชนะความยากจน

ส่วนใหญ่งเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางภายใต้โครงการนี้ให้แก่เด็กที่มีปัญหา ทางการศึกษาเกือบ 8 ล้านคน ในเขตการศึกษาประมาณ 16,000 เขต

นอกจากนี้ รัฐบาลกลางยังได้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาการเด็กขึ้นในกระทรวง สาธารณสุข ศึกษาธิการ และสวัสดิการ เพื่อที่จะทำงานกับ Head Start ซึ่งเป็น โครงการที่เปิดให้มีการฝึกอบรมในชั้นเตรียมประถมศึกษสำหรับเด็ก ๆ ที่อยู่ในฐานะ เสียเปรียบทางการศึกษา งบประมาณ ปี ค.ศ. 1965 (พ.ศ. 2508) ได้ 95 ล้าน เหรียญ ปี 1970 (พ.ศ. 2513) เพิ่มขึ้นเป็น 326 ล้านเหรียญ ปัจจุบันจัดให้เด็กชั้น เตรียมประถมศึกษในโครงการภาคฤดูร้อนและโครงการตลอดปี เป็นจำนวนประมาณ 5 แสนคน โครงการนี้จัดในโรงเรียนของชุมชนและศูนย์ประชาชน

5. สรุป

การศึกษาของสหรัฐอเมริกา ยังคงมีลักษณะเหมือนกับในสมัยที่เริ่มสร้าง ประเทศ คือ เป็นตัวหล่อหลอมวัฒนธรรมของชาติ และช่วยให้วัฒนธรรมปรับตัวเข้ากับ ความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป เป้าหมายที่สำคัญอันหนึ่งก็คือ การศึกษาที่ไปตั้งแต่ าระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัยกำลังจะถึงจุดสำเร็จ จะเห็นได้ว่าไม่มีสังคมอื่นใดอีก

ในประวัติศาสตร์ที่จะมีการให้การศึกษอบรมแก่เยาวชนอย่างเต็มที่ด้วยค่าใช้จ่าย
มหาศาล

การทุ่มเทความพยายามอย่างมากในเรื่องการศึกษาและความแตกต่างกัน
ของระบบโรงเรียนในเขตต่าง ๆ ก็ยังเป็นปัญหาใหญ่หรืออีกนัยหนึ่ง ความแตกต่างกันนี้
ก็เท่ากับเป็นการทดลองระบบโรงเรียนแบบต่าง ๆ กิจกรรมด้านการศึกษาซึ่งมีขนาดใหญ่
ได้ให้โอกาสการทดลองอย่างกว้างขวาง การผสมผสานกันของวิชาการกับภาคปฏิบัติ
ที่สืบเนื่องกันมาก็ยังคงมีอยู่ โดยที่นักศึกษาหรือบิดามารดาของนักศึกษาก็ยังร้องเรียน
กันอยู่เสมอว่า การศึกษาไม่สอดคล้องกับการอาชีพ

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการก่อความวุ่นวายของนักศึกษาและมีข้อจำกัด
ทางการเงินในศตวรรษที่ผ่านมา การศึกษาระดับสูงของสหรัฐอเมริกาก็ยังคงเป็นผู้นำ
ในโลกของการศึกษา มหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกาได้ทำหน้าที่สอน ค้นคว้า และ
บริการสังคม มหาวิทยาลัยได้กลายเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของโลกวิทยาศาสตร์ และ
มีการยอมรับความจริงมากขึ้นเรื่อย ๆ ว่าในภาวะที่โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้น
สังคมจำต้องมีความสามารถในการวางแผนอย่างเป็นวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและระดับสูงของสหรัฐอเมริกา
ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการศึกษาวัฒนธรรมของโลกอย่างกว้างขวางขึ้น อารยะธรรม
ตะวันตกไม่ได้เป็นจุดสนใจเพียงเรื่องเดียวต่อไปอีก หากแต่มีความนิยมมากขึ้นในการ
ศึกษาเกี่ยวกับเอเชียและแอฟริกา ในทำนองเดียวกัน แนวโน้มของการศึกษาเฉพาะอย่าง
ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของหลักสูตรที่พัฒนาในช่วงปี 2493 - 2502 นั้น ได้เปลี่ยนไปสู่
หลักสูตรที่เน้นเฉพาะบุคคลมากขึ้น นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์อาจต้องการที่จะเรียนรู้
และใช้ประโยชน์จากศิลปศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชามนุษยศาสตร์ และเขาจะมีความ
สามารถมากขึ้นในการออกแบบโครงการที่มีการศึกษาแบบนี้ แผนการ "ห้องเรียนเปิด"
ทำให้มีการค้นคว้าวิจัยมากขึ้น ทำให้เกิดผู้คงแก่เรียนอายุน้อยกว่าแต่ก่อน

แนวโน้มของการศึกษา

1. การจัดการศึกษาในอนาคต ทำให้เด็กมีโอกาสเท่ากันทางการศึกษา เริ่มจากอายุ 4 ขวบ จนถึงมหาวิทยาลัย โดยพยายามจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ และความถนัดของเด็ก
 2. การจัดการศึกษาจะคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพชีวิตของเด็กแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะโรงเรียนในชนบท รัฐบาลและคณะกรรมการจัดการศึกษา จะมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน ในการวางแผนจัดการศึกษา มีอำนาจในการจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงจากการกระทำที่อาจมีผลพลาดจากการบริหารงานระบบที่ใช้อำนาจแก่ผู้เดียวของรัฐบาลกลาง ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.
 3. มีโครงการปรับปรุงการศึกษาโดยเน้นหนักด้านวิชาการ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิธีการสอนใหม่ ๆ เช่น ใช้วิธี Team teaching programmed learning teaching mocching และ non-graded school
 4. ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล เด็กทุกคนจะมีโอกาสได้เรียน และฝึกทักษะจนสามารถปฏิบัติเป็นอาชีพได้ในระดับที่สังคมต้องการ
 5. รัฐบาลจะจัดสรรเงินยืมให้ผู้เรียนไม่จบชั้นมัธยมศึกษา แต่มีความชำนาญในวิชาชีพ นำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ
 6. จะมีการปรับปรุงเงินเดือนครู และครูจะได้รับบริการสวัสดิการเพิ่มขึ้น เช่น ฝึกอบรมทางวิชาการ ภาษา ในระหว่างปิดเทอมหรือหลังเลิกสอนในตอนเย็น
-

หนังสืออ้างอิง

การศึกษาท้องถิ่น (สำนักงาน). "การประถมศึกษาในสหรัฐอเมริกา" ท้องถิ่น

ปีที่ 21 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2524 หน้า 78 - 90.

จ่านงค์ ทรงกฤษณ์. "การบริหารประถมศึกษาของบางประเทศในยุโรปและสหรัฐ"

มิตรครู ฉบับที่ 3 ปีที่ 15 ก.พ. 2517.

เจอร์ล็ค แกรนท์ และเควิก วิสแมน (แปลจากนิตยสาร Change). "การปฏิบัติการศึกษา

แบบจำลองในสหรัฐอเมริกา" ประชาศึกษา ปีที่ 27 ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2519.

ชำนาญ นิศาภรณ์. "การศึกษานักเรียนสายสามัญในสหรัฐอเมริกา" การศึกษานักเรียน

(ราย 2 เดือน) ปีที่ 14 ฉบับที่ 80 ม.ค. - ก.พ. 2520 หน้า 38 - 43.

ชาญชัย อัจฉริยสาร. "การรับรองวิทยฐานะวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา"

สยามรัฐ 32, 10795-10796 (15 - 16 มี.ค. 2517).

บำรุง กลัดเจริญ. "ข้อเสนอแนะของ Conant ในการปรับปรุงโรงเรียนมัธยม

ของสหรัฐอเมริกา" สองแคว (ฉบับพิเศษ) ฉบับที่ 9 วันที่ 18 มกราคม 2518.

ประกาศ แสงเพชร และคณะ. "อาชีวศึกษานักเรียนสหรัฐอเมริกา" การศึกษานักเรียน

(ราย 2 เดือน) ปีที่ 14 ฉบับที่ 80 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2520 หน้า 9.

วุฒิชัย โหมคศิริ. "การบริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา" พุทธจักร ปีที่ 34

ฉบับที่ 8 (ส.ค. 2522) หน้า 36 - 39.

อภิรมย์ ณ นคร และคณะ. ภาคพื้นฐานการศึกษา ม. รามคำแหง "ปฐมนิเทศการศึกษา

ปัจจุบัน" ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรไทยกรุงเทพ 2524.

เอกสารเผยแพร่วิชาการของ ยูซีเอส ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอเมริกา "การอุดมศึกษา"

(เอกสารอัครสำเนา).

The U.S. Information ruico, "The United States System of Education"

London, Advisory office of the U.S./U.K. Education

Commission May 1972.

การศึกษาของประเทศอังกฤษ

1. สภาพทั่วไป

สหราชอาณาจักรประกอบด้วย 4 ประเทศรวมกันคือ อังกฤษ เวลส์ สกอตแลนด์ และไอร์แลนด์เหนือ ศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่ลอนดอนซึ่งเป็นเมืองหลวง แต่ละประเทศมีผู้แทนอยู่ในรัฐสภาที่เวสต์มินสเตอร์ ภาษาที่ใช้แตกต่างกันอยู่บ้าง เวลส์ ใช้ภาษาของตนเอง สกอตแลนด์เหนือใช้ภาษาท้องถิ่นอยู่บ้าง ภาษาราชการจึงต้องใช้สองภาษา ประชากร 3 ใน 4 อยู่ในอังกฤษจึงถือระบบการศึกษาของอังกฤษเป็นหลัก มีพลเมืองประมาณ 56 ล้านคน เนื้อที่ประมาณ 244,811 ตารางกิโลเมตร

การศึกษาในปัจจุบันยังบ่งถึงคุณค่าที่นิยมในอศิตที่มี การแบ่งชั้นวรรณะในสังคม แต่มีแนวโน้มที่เป็นประชาธิปไตยและเทคโนโลยีมากขึ้น โดยทั่วไปยังมีความเห็นว่าการให้การศึกษาแก่คนทุกคนเป็นการดีเปลี่ยนแปลง เน้นการศึกษาเรื่องของการทำคนให้เป็นสุภาพบุรุษมากกว่าการฝึกอาชีพ ซึ่งอาจเป็นผลสืบตอมมาจากการศึกษาของชาวกรีกโบราณ ควบคู่กันที่มีได้เน้นการศึกษาเพื่อการอาชีพ ทำให้ประเทศประสบภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจอย่างแรง ขณะที่อาณานิคมกำลังจะแยกตัวออกเป็นอิสระ

2. ประวัติการศึกษา

ประเทศอังกฤษหรือสหราชอาณาจักรมีประวัติสืบเนื่องมาจากจากระบบเจ้าขุนมูลนาย มีสังคมที่แบ่งระบบชั้นวรรณะ ในค่านการศึกษาจึงมีความเห็นที่ไม่ควรจะให้การศึกษาแก่ทุกคน และเชื่อว่า "การศึกษาสำหรับทุกคนเป็นการสูญเปล่า" การศึกษาในอศิตจึงเป็นของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก (Elitism) ต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะ ทำให้การศึกษาเป็นของทุกคนได้ ปี ค.ศ. 1880 (พ.ศ. 2423) รัฐได้กำหนดให้การศึกษาระดับประถมเป็นการศึกษาภาคบังคับ ปี ค.ศ. 1944 (พ.ศ. 2487) ได้ตั้งกระทรวง

ศึกษาธิการ (The Ministry of Education) ขึ้น และมีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษามัธยมแบบประสม (Comprehensive plan) มุ่งส่งเสริมจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถความถนัดตามธรรมชาติของเด็กแต่ละคน ควรให้โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันโดยการรวมโรงเรียน 3 ประเภทเข้าด้วยกัน คือ โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ (Grammar School) โรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา (Vocational School) และโรงเรียนมัธยมสายใหม่ (Modern School) เพื่อที่จะให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาที่เหมาะสมกับความถนัด และความสนใจของแต่ละคน

ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมัธยมศึกษาของอังกฤษในเวลา 8 ปีที่ผ่านมา มีมากเมื่อปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) มีโรงเรียนมัธยมแบบประสมเพียงไม่กี่แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ดังนี้คือ Grammar School เป็นโรงเรียนซึ่งหนักไปทางวิชาการอย่างหนึ่ง Modern School เป็นโรงเรียนมัธยมที่จัดสอนทั่วไป ไม่เน้นหนักเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง Vocational School หรือ Technical College เป็นโรงเรียนมัธยมสอนอาชีพ ส่งเสริมการใช้ความสามารถประกอบงานปฏิบัติ

การที่โรงเรียนมัธยมแบบประสมยังมีไม่มาก เพราะผู้ปกครองยังนิยมให้ลูกหลานเรียนแต่วิชาการ นอกจากเด็กที่เรียนไม่ค่อยจะเก่ง

หลังปี ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมแบบประสม (Comprehensive School) มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่วนโรงเรียน Modern School, Vocational School ลดลงเหลือเพียง 15 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ Grammar School ที่มีอยู่คงเป็นเรื่องหนักใจของรัฐบาล เพราะรัฐบาลไม่สามารถสังเค็ดชาคอย่างใดอย่างหนึ่ง และยังคงยอมให้คัดเลือกเด็ก Top Ten คือ 10 เปอร์เซ็นต์ ที่ได้คะแนนยอดเยี่ยมจากโรงเรียนประถมศึกษาตามเดิม ที่เหลือจึงจะไปโรงเรียนมัธยมแบบประสม โรงเรียน Grammar School ที่กล่าวนี้เป็นโรงเรียนราษฎร์ที่มีชื่อเสียงดี มีฐานะดี และมีอิสระ ในการจัด

การศึกษาภายในของตนเองอย่างเต็มที่

3. การบริหารการศึกษา

อังกฤษเป็นประเทศที่มีการจัดการศึกษาที่เจริญก้าวหน้ามานานแล้ว การจัดการศึกษาของอังกฤษเป็นวิธีการจัดแบบกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ โดยยึดหลักความร่วมมือ (Partnership) ระหว่าง 1. รัฐบาลกลาง (Central Government) 2. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (Local Education Authorities) 3. องค์การสังคมสงเคราะห์ (Voluntary Organization) 4. สมาคมวิชาการและวิชาชีพทางการศึกษา (Professional Bodies) หน้าที่จัดการศึกษาเป็นของส่วนกลาง ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นเพียงผู้ควบคุมดูแลและส่งเสริมการศึกษิตามนโยบายของชาติ และจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการศึกษาท้องถิ่น ออกคำแนะนำหนังสือเวียน เอกสารการศึกษา และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับองค์การศึกษาท้องถิ่น (Local Education Authorities) ซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาในท้องถิ่น รับผิดชอบ ตั้งแต่ระดับภาคบังคับจนถึงการศึกษาต่อเนื่อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การศึกษาในประเทศอังกฤษนั้น รัฐบาลกลางจะทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับส่วนท้องถิ่น โดยให้ส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการบริหารโรงเรียนในท้องถิ่นของตนตามแนวนโยบายของการบริหารส่วนกลาง (Central Government) คณะกรรมการบริหารส่วนท้องถิ่น (Local Government) มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดให้มีโรงเรียน เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้รวมทั้งการให้บริการทางด้านการเงิน การจัดหาครู อุปกรณ์เครื่องใช้ในโรงเรียน อุปกรณ์การสอน อาหารกลางวัน และบริการขนส่ง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ คณะกรรมการได้จัดให้มีคณะกรรมการอีกคณะหนึ่ง เรียกว่า The Schools Council for Curriculum and Examination ประกอบด้วยผู้แทนจากสภาผู้บริหารการศึกษาและคณะครูจากโรงเรียนต่าง ๆ คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่จัดให้มีการดำเนินการวิจัยหลักสูตร (Curriculum Research)

และทำการวิจัยในปัญหาส่วนรวมที่เกิดขึ้นแก่โรงเรียน พร้อมทั้งมีหน้าที่จัดให้มีการสอบ (School Examination) อีกด้วย

อำนาจในการจัดการศึกษา อังกฤษได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ ประถมศึกษา เมื่อ ค.ศ. 1870 (พ.ศ. 2413) โดยกำหนดให้ท้องถิ่นสามารถใช้ดุลยพินิจ จัดตั้ง Local School Board เพื่อจัดทำบริการด้านการศึกษา เสริมจากการที่ องค์การศาสนาหรือเอกชนจัดทำอยู่ ถ้าเห็นว่าบริการที่องค์การดังกล่าวจัดทำไม่เพียงพอ Local School Board จะต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ปี ค.ศ. 1944 (พ.ศ. 2487) กฎหมายการศึกษาได้กำหนดไว้ว่า อำนาจในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและแผนกมัธยมศึกษาเป็นของท้องถิ่น ท้องถิ่นจึงได้ทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาตลอดมา ส่วนกลางเป็นเพียงผู้สนับสนุน ในด้านการเงินและกำหนดนโยบายโดยกว้าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

การควบคุมของรัฐบาลกลาง กฎหมายการศึกษา ปี ค.ศ. 1944 (พ.ศ. 2487) กำหนดให้ทั้งกระทรวงศึกษาธิการขึ้น มีสภาการศึกษาคล้ายวุฒิสภาคอยให้คำปรึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ควบคุมดูแลส่งเสริมการศึกษาและวางนโยบายกว้าง ๆ ให้ท้องถิ่นถือปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ออกคำสั่งโดยตรงให้ท้องถิ่นปฏิบัติงาน แต่ดำเนินการผ่านพนักงานตรวจการซึ่งเรียกว่าข้าหลวงตรวจการ มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ครู แต่งตั้งจากผู้มีอาชีพการสอนที่ดีที่สุด โดยพระบรมราชโองการแต่งตั้งจากสมเด็จพระราชินีอังกฤษ ปัจจุบันมีประมาณ 500 คน มีศักดิ์ศรีและชื่อเสียงมาก

ท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา ตามกฎหมายมอบอำนาจในการจัดการศึกษา ให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการทั้งในระดับประถมศึกษาและสูงกว่าประถมศึกษา หน่วยงานการศึกษาท้องถิ่น Local Education Authorities จะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาท้องถิ่นแต่ละแห่งมีคณะกรรมการการศึกษา (Education Committee) ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกโดยสภาท้องถิ่น (Main Council) และสมาชิกโดยตำแหน่งที่มาจากครู ซึ่งทำหน้าที่ทางวิชาชีพมีจำนวนมากขึ้นแล้วแต่ขนาดของท้องถิ่น

คณะกรรมการการศึกษา มีอำนาจในการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น กำหนดวิธีการดำเนินงาน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น จะเป็นผู้เสนอโครงการเกี่ยวกับการศึกษาไปยังกระทรวงศึกษาธิการในส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้อนุมัติโครงการ ถ้าไม่สามารถจะตกลงกันไต่ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการศึกษาก็จะเสนอเรื่องให้รัฐสภาแห่งชาติเป็นผู้ตัดสิน

ครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียน ไม่ใช่ข้าราชการ ไม่ใช่ลูกจ้างของรัฐ แต่เป็นลูกจ้างขององค์การศึกษาท้องถิ่นหรือของกรรมการจัดการโรงเรียนที่ตั้งขึ้นโดยเอกชน หรือผู้คณะ ครูใหญ่มีอิสระในการจัดโรงเรียน การใช้แบบเรียน การทำประมวลการสอน ตลอดจนวิธีการสอน แต่จะทำอะไรตามลำพังเดินไปไม่ได้ เพราะต้องอยู่ภายใต้การตรวจตราของผู้ตรวจการการศึกษา (Inspectors) ผู้ตรวจการการศึกษา (Inspector) เป็นผู้ช่วยเหลือกระทรวงและท้องถิ่น (IEA) โดยรายงานให้กระทรวงทราบถึงกิจการและการเคลื่อนไหวทางการศึกษา และให้คำแนะนำแก่ท้องถิ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติ และดำเนินนโยบายทางการศึกษา

การช่วยเหลือทางการเงิน

การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาให้ความสนับสนุนทางการเงิน โดยผ่าน U.G.C. (University Grants Committee) ซึ่งให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับงบประมาณสนับสนุนมหาวิทยาลัย โดยให้เป็นองค์การอิสระ รับผิดชอบเป็นเอกเทศทั้งการจัดและการดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย

การศึกษาระดับท้องถิ่น ลงทุนร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลาง 58 เปอร์เซ็นต์ กับองค์การบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นรายได้จากภาษี 42 เปอร์เซ็นต์ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในประเทศอังกฤษได้เพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว ในระยะปี ค.ศ. 1960 (พ.ศ. 2503) เป็นต้นมา ปัจจุบันรัฐบาลลงทุนสำหรับนักเรียนประมาณ 500 เหรียญสหรัฐต่อคน

ภาษีที่เก็บได้จากท้องถิ่นประมาณ 3 ใน 4 ถูกนำมาใช้เพื่อการศึกษา ส่วนมาก

ใช้เป็นค่าเงินเคียนครูถึง 50 เปอร์เซ็นต์ อุปกรณ์ก่อสร้าง .22 เปอร์เซ็นต์ การบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ 17 เปอร์เซ็นต์

ส่วนการเงินของมหาวิทยาลัยมี 3 แหล่ง คือ

1. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมด
2. เงินค่าบำรุงการศึกษาจากนักศึกษา ร้อยละ 7 ของรายได้ทั้งหมด
3. รายได้อื่น ๆ จากการบริจาค จากเงินสนับสนุนการวิจัย และเงินทุนสำรอง ร้อยละ 13 ของรายได้ทั้งหมด

4. ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ แบ่งออกได้ดังนี้

อนุบาลศึกษา, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา และการศึกษาระดับสูง

อนุบาลศึกษา (Nursery Education) เด็กอายุ 3 - 4 ขวบ ไม่เป็นการศึกษาบังคับ เด็กจะเรียนโดยสมัครใจ

ประถมศึกษา (Primary Education) เด็กอายุ 5 - 11 ปี ชั้น 1 - 6 เรียน 6 ปี แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ประถมต้น เด็กเข้าเรียนอายุตั้งแต่ 5 - (7 หรือ 8 ปี)

เรียนชั้น 1 - (2 หรือ 3) เรียน 2 หรือ 3 ปี

ประถมปลาย เด็กเข้าเรียนอายุตั้งแต่ (7 หรือ 8) - 11 ปี

เรียนชั้น (3 หรือ 4) - 6 ปี เรียน 3 หรือ 4 ปี

บางโรงเรียนรวมอยู่ด้วยกัน

มัธยมศึกษา (Secondary Education) เด็กอายุ 11 - 16 ปี ชั้น 1 - 5 เรียน 5 ปี

ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาบังคับ โดยจัดให้เด็กอายุ 5-16 ปี อยู่ในโรงเรียนเป็นเวลา 11 ปี เมื่ออายุครบ 16 ปีแล้ว อาจจะออกจากโรงเรียน

หรือจะอยู่ต่อไปจนอายุครบ 18 ปี หรือ 19 ปีก็ได้ เพื่อสอบ G.C.E.

การศึกษาระดับสูง (University Education หรือ Higher Education)

เป็นการศึกษาต่อจากมัธยมศึกษาและการศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งแยกเป็นการศึกษา 2 แบบคือ การศึกษาในมหาวิทยาลัย และการศึกษานอกมหาวิทยาลัย การศึกษาแบบหลังกำลังได้รับการส่งเสริมมากและเป็นที่ยอมรับของประชาชน เมื่อเด็กมีอายุ 16 ปีแล้ว มีทางเลือกได้อย่างน้อย 4 ทางคือ

1. เรียนต่อในโรงเรียนเดิมจนอายุครบ 18 ปี
2. เรียนต่อในมหาวิทยาลัยเพื่อสอบในระดับสูง หรือเรียนสายอาชีพ
3. เรียนต่อในวิทยาลัยที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เป็นชั้นต่อจากการศึกษาภาคบังคับ)
4. ออกไปทำงานและเรียนต่อในภาคค่ำหรือภาคกลางวัน ถ้าได้รับอนุญาตจากนายจ้าง

การเรียนต่อในระดับสูงทั้งในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะพิจารณารับจากผู้ที่จะสอบผ่านประกาศนียบัตรในระดับประถมศึกษา และระดับสูง ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนด

1. อนุบาลศึกษา (Nursery Education)

การศึกษาระดับนี้จัดสำหรับเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ โรงเรียนประเภทนี้อาจมีประเภทเด็กเล็ก (Infant School) รวมอยู่ด้วยก็ได้ การศึกษาระดับนี้มีทั้งรัฐบาลและเอกชนเป็นผู้จัด

การให้การศึกษาระดับนี้ เน้นเรื่องประสบการณ์และการพัฒนาการทางสังคมของเด็กเป็นส่วนใหญ่

จุดประสงค์ในการจัดโรงเรียนระดับนี้ก็เพื่อช่วยผู้ปกครองดูแลเด็กหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา โรงเรียนประเภทนี้มีความจำเป็นมากขึ้นเป็นลำดับ

เพราะโรงงานต่าง ๆ ต้องการแรงงานผู้หญิงมากขึ้น ทำให้แม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน แต่เนื่องจากรัฐมีเงินไม่มากนักโรงเรียนประเภทนี้จึงไม่พอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้น ต้องอาศัยโรงเรียนเอกชน อย่างไรก็ตามการศึกษาระดับนี้ไม่ถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ และได้จัดขึ้นเพื่อเตรียมเด็กเข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาเท่านั้น

2. ประถมศึกษา (Primary Education)

การศึกษาระดับประถมเป็นการศึกษาภาคบังคับ เริ่มเมื่อเด็กอายุ 5 - 6 ปี จนกระทั่งถึงอายุ 11 ปี แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ

ก. โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น (Infant School)

เป็นการศึกษาต่อจากอนุบาลใช้เวลา 2 ปี การสอนในชั้นนี้ คล้ายกับอนุบาลศึกษากับประถมศึกษา เป็นทั้งการเตรียมตัวเด็กและสอนวิชาการต่าง ๆ ไปด้วย

ข. โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (The Junior School)

เป็นการศึกษาต่อจากประถมศึกษาตอนต้น ๆ ใช้เวลาเรียน 3 หรือ 4 ปี จัดแบบสหศึกษาสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 8 - 11 ปี หลักสูตรของโรงเรียน ส่งเสริมในค่านิยมและประสบการณ์มากกว่าจะส่งเสริมให้ความรู้และหลักความจริงต่าง ๆ การสอนแตกต่างกันไป บางโรงเรียนอาจมุ่งเน้นการพอนในชั้นเรียนเป็นสำคัญ บางโรงเรียนอาจมุ่งกิจกรรมของแต่ละคนแต่ละกลุ่ม

ส่วนมากจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถให้เรียนในห้องเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการสอนของครู และช่วยให้เด็กที่มีความสามารถ มีโอกาสที่จะผ่านการทดสอบต่าง ๆ โดยเฉพาะการทดสอบข้อสอบ "สิบเอ็ดบวก" (Eleven Plus Examination) ซึ่งผลการสอบนี้จะเป็นเครื่องชี้ว่าเด็กควรจะเรียนต่อโรงเรียนมัธยมประเภทใด และเป็นข้อที่น่าสังเกตว่าเด็กที่สอบข้อสอบนี้ไม่ผ่านโอกาสที่จะเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยมีน้อยมาก

3. มัธยมศึกษา (Secondary Education)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของประเทศอังกฤษยังคงถือว่า เป็นการศึกษา

ภาคบังคับ เด็กจะต้องอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นเวลา 11 ปี คือเมื่ออายุ 5 - 16 ปี จึงจะพ้นเกณฑ์บังคับ โรงเรียนมัธยมศึกษาแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ และโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน

ก. โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ (The Secondary Grammar School)
2. โรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา (Secondary Technical School)
3. โรงเรียนมัธยมสายใหม่ (Secondary Modern School)

โรงเรียนมัธยมเหล่านี้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การศึกษาส่วนท้องถิ่น (Local Education Authorities) จัดสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 11 ถึง 16 ปี โดยศึกษาธิการประจำท้องถิ่นจัดให้เด็กเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทต่าง ๆ ตามระดับสติปัญญาของแต่ละคน คือเมื่อเด็กมีอายุ 11 ปี ทางกรมจะจัดให้เข้าสอบคัดเลือก ซึ่งเรียกว่า "การสอบสิบเอ็ดบวก" (Eleven Plus Examination) เด็กที่สอบได้คะแนนดี สามารถจะเข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมสายวิชาการซึ่งสามารถที่จะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้เช่นกัน

ส่วนเด็กที่สอบได้คะแนนต่ำ ถือว่าไม่เหมาะสมที่จะศึกษาวิชาสามัญในโรงเรียนสายวิชาการ จึงจัดให้เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทอื่น คือโรงเรียนมัธยมสายใหม่ (Secondary Modern Schools) และโรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา (Secondary Technical School) โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนแบบใหม่ขึ้น เรียกว่า โรงเรียนมัธยมแบบประสม (Comprehensive Schools) รับเด็กเข้าเรียนเมื่ออายุ 11 ปี โดยไม่ต้องสอบคัดเลือกวิชาที่จัดสอบมีทั้งวิชาสามัญ วิชาเทคนิค และวิชาช่างฝีมือ นักเรียนอาจเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ตามความถนัด โดยครูเป็นผู้แนะนำ และมีสมาคมครูผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษา (อนาคตมีแนวโน้มที่จะจัดโรงเรียนมัธยมแบบประสมเพียงอย่างเดียวทั่วประเทศ)

1. โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ (Grammar School) โดยปกติโรงเรียนประเภทนี้จะให้การศึกษาแก่เด็กอายุ 11 - 18 ปี เมื่อเด็กเรียนจบชั้นปีที่ 5 (fifth form) ในระดับมัธยม หรือเมื่ออายุ 16 ปี เด็กอาจจะออกจากโรงเรียนได้ และมีสิทธิ์สอบเพื่อไปศึกษาต่อ ถ้าสอบผ่านจะได้ G.C.E. (General Certificate of Education) ระดับโอ (O Level) ถ้าสอบได้ประกาศนียบัตรระดับโอแล้วไม่ประสงค์จะออกจากโรงเรียน จะเรียนต่อในโรงเรียนเดิมอีก 2 ปี (sixth form) จนอายุครบ 18 ปี แล้วสอบเอา G.C.E. ระดับเอ (A Level) ก็ได้ เด็กที่ได้ G.C.E. ระดับโอสามารถจะเรียนต่อในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนการเรียนต่ออีก 2 ปี เพื่อสอบให้ได้ G.C.E. ระดับเอ นั้น เป็นการเตรียมเพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ

แม้จะจบ fifth form หรือ sixth form หากประสงค์จะเรียนต่อต้องสอบให้ได้ G.C.E. ระดับโอ หรือเอ ตามลำดับ มิฉะนั้นแล้วจะไม่มีโอกาสเรียนต่อ การสอบเพื่อให้ได้ G.C.E. ทั้งสองระดับจึงนับว่าเป็นการสอบที่สำคัญที่สุดในระดับมัธยมศึกษา

2. โรงเรียนมัธยมสายอาชีวศึกษา (Secondary Technical School) โรงเรียนประเภทนี้พัฒนามาจากโรงเรียน Junior Technical School รับนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป โรงเรียนประเภทนี้มักจะเจริญในเมืองใหญ่ ๆ ต้องจ้างครูจากวิทยาลัยเทคนิคมาสอน ครูที่สอนต้องมีปริญญาตรีเป็นอย่างน้อยและผ่านการฝึกหัดครูจากคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัย 1 ปี มีนักเรียนเข้าเรียนประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ เป็นการเตรียมเด็กเพื่อเข้าเป็นช่างชั้นต้นในแขนงต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมและพาณิชย์

3. โรงเรียนมัธยมสมัยใหม่ (Secondary Modern School) โรงเรียนประเภทนี้มีนักเรียนมากที่สุดประมาณ 2 ใน 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด โรงเรียนประเภทนี้ส่งเสริมค่านิยมทักษะ ความรับผิดชอบ ความเป็นพลเมืองดี และส่งเสริมกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีหลักสูตร 4 ปี ต่อจากประถมศึกษาตอนปลาย เด็กจะอยู่ในโรงเรียนอายุ 11 ปีถึง 15 ปี เด็กพวกนี้สติปัญญาสูงสองพวกแรกไม่ได้

มีน้อยคนที่จะสอบข้อสอบ G.C.E. ผ่าน โรงเรียนประเภทนี้จัดเป็นแบบสหศึกษา (Co-Education) ซึ่งต่างจากโรงเรียนประเภทอื่นที่จัดแยกกัน กระทรวงศึกษาธิการ มีการสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ แต่ทางปฏิบัติโรงเรียนประเภทนี้ได้รับเงินอุดหนุนน้อยมาก อัตราส่วนครูต่อนักเรียนสูงจนทำงานไม่ไต่ผล ภัตราเงินเดือนครูต่ำกว่าโรงเรียนประเภทอื่น

ข. มัธยมศึกษาที่จัดโดยเอกชน โรงเรียนที่จัดโดยเอกชนมีหลายประเภท ที่สำคัญคือ

1. โรงเรียนเตรียม (Preparatory School)
2. โรงเรียนพหุศึกษาศูนย์ (Public School)
3. โรงเรียนอินดิเพนเด้นท์สกูล (The Society of Headmasters of Independent School)

1. โรงเรียนเตรียม (Preparatory School) ปัจจุบันมีประมาณ 560 โรงเรียน รั้นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 8 - 14 ปี ส่วนมากเป็นโรงเรียนประจำ วัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจัดสอนวิชาสามัญเบื้องต้นแก่เด็กที่เตรียมตัวเข้า Public และ Independent หรือ Grammar School ต่อไป Preparatory School ขึ้นอยู่กับ Incorporated Association of Preparatory School ซึ่งเป็นสมาคมครูใหญ่ของ Preparatory School สมาคมนี้มีหน้าที่รักษามาตรฐานการศึกษา และประสานงานระหว่าง Preparatory School ต่าง ๆ

2. พหุศึกษาศูนย์ (Public School) เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงมาก มีระเบียบการสอนดี เป็นที่รู้จักทั่วไป รั้นักเด็กอายุ 13 - 14 ปี โดยต้องผ่านการสอบ Common Entrance Examination หรือการสอบสัมภาษณ์ เด็กจะเรียนถึงอายุ 18 ปี เพื่อเตรียมสอบ G.C.E. ทั้งระดับโอ และระดับเอ เมื่อสอบได้แล้ว นักเรียนจาก Public School เกือบทั้งหมดจะไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่อไป การสอบ G.C.E. นี้ถือกันว่าจะต้องสอบเพื่อให้เด็กของคนที่สามารถเข้ามหาวิทยาลัย อาทิเช่น เคมบริดจ์ และออกฟอร์ด เป็นต้น ซึ่งถือกันว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีมาตรฐานสูง

โรงเรียน Public School มี 2 ประเภทคือ ประเภทหนึ่ง สำหรับนักเรียนชายมีไม่เกิน 200 โรงเรียน อีกประเภทหนึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนหญิงมี 241 โรงเรียน โรงเรียน Public ที่มีชื่อเสียงได้แก่ Eton, Winchester, Rugby

3. อินดิเพนเด้นท์สกูล (Independent School) มีประมาณ 1,300 โรงเรียน มี The Society of Headmasters of Independent School เป็นผู้ควบคุมดูแลรับผิดชอบ ถ้ามีระบบการสอนดีมีมาตรฐานสูงและมีอุปกรณ์การสอนเพียงพอ อาจจะสมัครเข้าเป็น Public School ได้ถ้าจำนวน Public วางลง หลักการและจุดประสงค์เช่นเดียวกับการศึกษาใน Public School ทั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. อุดมศึกษา

การศึกษาในชั้นอุดมศึกษา โดยปกติจะเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ได้รับปริญญาหรือเทียบเท่า ดังนั้นการศึกษาระดับนี้จึงรวมถึงมหาวิทยาลัย, วิทยาลัยอาชีวศึกษา, วิทยาลัยเทคนิค, วิทยาลัยครู และสถาบันการศึกษาต่อเนื่องที่เปิดสอนชั้นปริญญา หลักสูตรปริญญาตรีโดยทั่วไป 3 - 4 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทของปริญญาหรือสาขาวิชา และระบบการศึกษาในอังกฤษนั้นเป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยากและสลับซับซ้อน นักเรียนที่เรียนจบจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ว่าจะประเภทใดมีโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งสิ้น มหาวิทยาลัยที่เก่าแก่อายุเกิน 600 ปี คือ Oxford และ Cambridge แต่ละมหาวิทยาลัยปกครองตนเองโดยอิสระ

สำหรับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้นมีแนวโน้มว่าการศึกษานอกมหาวิทยาลัยได้รับความนิยมมากขึ้นเท่ากับการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

ก. การศึกษาภายในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเป็นสถานอิสระที่ไม่ขึ้นอยู่กับกระทรวงใด โดยปกตินักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอายุ 18 ปี และผ่านการสอบ G.C.E. ระดับเอ ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป การเรียนในมหาวิทยาลัยส่วนมากใช้เวลา 3 - 4 ปี สาขาทันตแพทย์ใช้เวลา 5 ปี สถาบันยกกรรมและสัตวแพทย์

ใช้เวลา 5 - 6 ปี แพทย์ใช้เวลา 6 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับปริญญาบัตร มีจุมนัน มหาวิทยาลัยเคิล Keele และมหาวิทยาลัยใหม่ ๆ หลายแห่งได้ทดลองใช้หลักสูตร 4 ปี สำหรับปริญญาตรี โดยสอนวิชาพื้นฐานทั่ว ๆ ไปในปีแรก แล้วแยกสอนวิชาเฉพาะในปีที่สอง

ข. การศึกษาภายนอกมหาวิทยาลัย การศึกษานอกมหาวิทยาลัยนี้เป็นการศึกษาวิชาอาชีพจะศึกษา วิชาช่างเทคนิค และการศึกษาวิชาการประยุกต์ มีการศึกษาเริ่มตั้งแต่ชั้นประกาศนียบัตร (Diploma) ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก เด็กจะเริ่มศึกษาในระดับประกาศนียบัตรได้ตั้งแต่อายุพ้นเกณฑ์บังคับ คือ อายุ 16 ปีเศษ โดยไม่ต้องสอบ G.C.E. แต่ถ้าจะเริ่มการศึกษาที่สูงขึ้นไป ต้องสอบ G.C.E. หรือมีพื้นฐานความรู้ตามที่การศึกษาระดับนั้น ๆ ต้องการ การศึกษาแบบนี้กำลังได้รับการส่งเสริมมาก

สถานศึกษาสำหรับวิชาทางด้านนี้มีหลายประเภท เช่น College of Further Education Technical Colleges of Education, National College และ Polytechnics เป็นต้น สถานศึกษาเหล่านี้ส่วนมากขึ้นอยู่กับศึกษาธิการประจำท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่ให้วุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาบัตรตามหลักสูตรที่ดำเนินการสอนเองไม่ได้ ผู้สำเร็จจะได้รับวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาบัตรจากองค์การภายนอกที่ได้รับอำนาจ เช่น กระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ประสาทวุฒิปริญญาตรีที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยเน้นในเรื่องคุณภาพ การเข้ามหาวิทยาลัยไม่มีการแบ่งชั้น เชื้อชาติหรือศาสนา แต่ในบางแห่งอาจมีการแบ่งตามเพศ คือ ไม่เป็นแบบสหศึกษา ตามสถิติแล้วเปอร์เซ็นต์เฉลี่ย ชาวอเมริกัน นิโกร ยังมีโอกาสมากกว่าชาวอังกฤษเสียอีก

ถึงแม้ว่าอุดมศึกษาของประเทศอังกฤษจะเป็นเรื่องของการคิดสร้างสรรค์ แก่นที่มีสติปัญญาเป็นเลิศเท่านั้น แต่ความมองในบางแง่ การอุดมศึกษาของประเทศนี้มีความเป็นประชาธิปไตยมากกว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเสียอีก นักศึกษาที่ยากจนสามารถ

เข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้โดยรัฐบาลเป็นคนออกค่าใช้จ่ายให้ถึง 90% ได้รับความ
ประมาณหัวละ 1,000 ปอนด์ ต่อปี เช่น การออกค่ากินอยู่ ส่วนผู้ที่มาจากครอบครัว
ที่มีฐานะต้องจ่ายเงินเพื่อการศึกษาบ้าง

มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะควบคุมนโยบายการรับเข้าเอง โดยอาศัยผลการ
สอบ G.C.E. นักศึกษาจะต้องสอบผ่านวิชาเฉพาะในสายสาขาและโดยเฉพาะ 2 วิชา
จะต้องทำคะแนนได้ในระดับสูง ปัญหาข้อหนึ่งที่ทำให้การอุดมศึกษาของประเทศนี้ต้อง
ล่าช้า เพราะการที่รัฐบาลกลางต้องรับภาระในการออกค่าใช้จ่ายสูงมาก โดยมีเงิน
ทางค่านี้นมาช่วยบ้างเล็กน้อย

ในขณะที่ประเทศผลิตผู้ชำนาญในระดับสูงออกมาในจำนวนจำกัด บางส่วน
ยังต้องสูญไป เนื่องจากอพยพไปทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพราะหาเงิน
ได้ดีกว่า

การศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องอ่านและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่บังคับเวลาเรียน
ให้ทำการบ้านและทำรายงานสอบแบบปรนัย

ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและรัฐบาล สถานอุดมศึกษามีเสรีภาพ
ทางวิชาการ (Academic Freedom) และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานในลักษณะ
Self Governing Institution คณะกรรมการจัดสรรเงินอุดหนุนมหาวิทยาลัย
เป็นองค์การที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างรัฐบาลและมหาวิทยาลัย

การเรียกชื่อปริญญาบัตร สิ่งที่ทำให้เกิดความสับสนอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือ
จากความแตกต่างของระบบในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศอังกฤษแล้ว ได้แก่
การเรียกชื่อปริญญาบัตรต่าง ๆ ปริญญาที่มหาวิทยาลัยส่วนมากให้คือ B.A. (Bachelor
of Arts) และ B.Sc. (Bachelor of Science)

สำหรับที่ชื่อเอกพจน์ และเคมบริดจ์ไม่ว่าจะจบอักษรศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์
ปริญญาที่ได้รับมีอย่างเดียวกันนั่นคือ B.A. ส่วน B.Sc. นั้น เป็นปริญญาตรีชั้นสูง
ขึ้นไป (เทียบได้กับปริญญาโท) ที่แปลกก็คือหลังจากได้ B.A. แล้ว ผู้เรียนในมหา-

วิทยาลัยอ็อกฟอร์ด และเคมบริดจ์สามารถได้ M.A. โดยการจ่ายเงินเท่านั้น

1. การศึกษาเพื่อปริญญาขั้นต้น เพื่อให้จะได้ปริญญาขั้นต้นนั้น ต้องเป็นนักศึกษาเต็มเวลาเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี ยกเว้นกรณีที่มีสมัครเป็นนักศึกษาภายนอกที่มหาวิทยาลัยลอนดอน หรือเป็นนักศึกษาเวลาเย็นที่วิทยาลัยเบอร์เบค (Birk Beck College)

2. การศึกษาหลังจากได้รับปริญญาขั้นต้นแล้ว เมื่อจบปริญญาขั้นต้นแล้ว อาจเรียนอีก 1 ปี หรือ 2 ปี เพื่อให้ได้ประกาศนียบัตร หรือดีโพลมา ซึ่งเปิดให้เฉพาะผู้ได้ปริญญาแล้วเท่านั้น

ถ้าประสงค์จะทำปริญญาต่อก็อาจทำได้ 2 ประเภท คือ ปริญญาโท และปริญญาเอก การศึกษาระดับนี้เน้นหนักไปทางค่านิยมวิจัยภายใต้การแนะนำของอาจารย์

มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีอิสระภาพที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของตนเอง การเรียนในระดับนี้มุ่งในวิชาเอกที่นักศึกษาสนใจ โดยเฉพาะแล้วเรียนอย่างลึก ไม่ได้เรียนอย่างกว้าง และหลายวิชาเหมือนมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่มุ่งไปในทางให้นักศึกษาเรียนด้วยตนเอง จึงไม่ต้องเข้าชั้นมากเหมือนในประเทศสหรัฐอเมริกา

ระดับและประเภทของการศึกษาที่น่าสนใจ

การฝึกหัดครู

ในประเทศอังกฤษการที่จะเป็นครูอาจเป็นได้ 2 ทาง คือ

1. การศึกษาในมหาวิทยาลัยจนแล้วได้ปริญญาบัตร
2. การเรียนในวิทยาลัยครูเป็นเวลา 3 ปี

วิทยาลัยครูรับผู้ที่มีคุณสมบัติต่ำกว่ามหาวิทยาลัย โดยปกติแล้ววิทยาลัยครูจะรับผู้ที่สอบ G.C.E. ระดับโอ ได้อย่างน้อยที่สุด 5 วิชา และมีอายุ 18 ปี เป็นอย่างน้อย ส่วนความต้องการขั้นต่ำสุดของมหาวิทยาลัยคือผู้ที่ได้ G.C.E. ระดับเอ อย่างน้อย 2 วิชา อย่างไรก็ตามเท่าที่ปรากฏในปัจจุบันอาจจะเนื่องจากจำนวนนักเรียน

มีมากขึ้น ปรากฏว่าในปี ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) จำนวน 40 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่เข้าวิทยาลัยครูสอบได้ระดับเอ สองวิชาหรือมากกว่านั้น และนับวันวิทยาลัยก็มีสิทธิ์จะพิจารณาจากผู้ที่ยังสอบได้ระดับเอได้มากขึ้น

ผู้ที่ได้รับปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัย อาจจะออกไปเป็นครูได้ โดยไม่ต้องผ่านการฝึกหัดครู 1 ปี หรือจะผ่านก็ได้ คล้ายกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสมัยที่ยังไม่มีคณะครุศาสตร์ ผู้ที่จบอักษรศาสตร์บัณฑิต หรือวิทยาศาสตร์บัณฑิตอาจจะสมัครเป็นครูสอนวิชาที่ตนเรียนมา หรือจะเรียนต่อเฉพาะการฝึกหัดครู เพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมอีก 1 ปี ซึ่งเปิดสอนที่คณะอักษรศาสตร์ เสียก่อนที่จะออกไปเป็นครูก็ได้ ผิดกันแต่ว่าของประเทศอังกฤษถ้าไม่เรียนต่อฝึกหัดครูก่อนจะออกไปสอนในโรงเรียนใด ๆ นั้น จะต้องได้รับการรับรองจากกรมศึกษา Department of Education เสียก่อน

การอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาของอังกฤษมีสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับปริญญาเอก

สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ที่สอนอาชีวศึกษาคือ วิทยาลัยเทคนิค ซึ่งเจริญขึ้นและแยกมาจากสถาบันทางเครื่องจักรกลในสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรม ปัจจุบันการศึกษาในค่านี้นั้นที่ผลิตช่างเทคนิคมาก เพราะสมัยนี้เป็นสมัยแห่งความก้าวหน้าทางค่านเทคโนโลยี

การอาชีวศึกษาในประเทศอังกฤษสามารถเรียนได้ 3 ทางด้วยกันคือ

1. การเรียนโดยหลักสูตรเต็มเวลา Full-time
2. หลักสูตรที่เรียนเป็นบางเวลา Part-time
3. หลักสูตรการเรียนสลับกับการฝึกงาน อย่างละ 6 เดือน (Sandwich